



ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектура	Рівень вищої освіти	другий
Кафедра	міжкультурної комунікації в креативних індустріях	Рік навчання	2
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	3

ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ ДИСКУРС МІЖМИСТЕЦЬКОЇ КОМУНІКАЦІЇ
Семестр 3 (осінь 2026)

Викладач Борбунюк Валентина Олексіївна, доцент, PhD (канд. філол. наук), доцент кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях

E-mail borbuniuk.valentyna@ksada.org

Заняття Семестр 1 (осінь 2026)
2-й рік навчання
ОПП «Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики»
(4 год. на тиждень для денної форми навчання)

Консультації не передбачено

Адреса кафедри к. 303, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 8

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є комунікація в онлайн-форматі на платформі Google Classroom.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Магістрант/-ка другого рівня вищої освіти повинен володіти усіма компетентностями, передбаченими освітньо-професійними програмами першого рівня вищої освіти, бути сформованою особистістю, обізнаною із загальними тенденціями історії світової культури і мистецтва.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальними матеріалами для читання є оригінальні монографії та періодична література, яка висвітлює проблеми міжкультурної комунікації. Література підбирається із урахуванням рекомендацій викладача.

1. Борбунюк В. О. Інтермедіальний дискурс міжмистецької комунікації: конспект лекцій / Валентина Борбунюк. Харків: ХДАДМ, 2023.
2. Борбунюк В. О. Література у дзеркалі художньої культури: конспект лекцій / Валентина Борбунюк. Харків: ХДАДМ, 2019. 119 с.
3. Література на полі медій : зб. наук. праць відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України / ред. Т. Гундорова, Г. Сиваченко Г. Київ, 2018. 633 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет)

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word та ін.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу полягає у формуванні програмних компетенцій, направлених на осмислення проблем міжмистецької комунікації, цілісне розуміння явища інтермедіального дискурсу, інтермедіальних стратегій прочитання мистецьких текстів та практичне застосування методології інтермедіального аналізу з метою формування освітньо-професійної інтегральної компетентності, а саме здатності розв'язувати складні задачі і проблеми, передбачувані науковими дослідженнями у галузі культури і мистецтва.

У процесі засвоєння теоретичного матеріалу курсу усвідомлюється, передусім, концепція про твори мистецтва як складну багатшарову структуру, поглиблюється уявлення про образну мову мистецтва, про художній образ, що народжується в уяві митця, втілюється у створюваному ним творі у тій чи іншій матеріальній формі (вербальній, пластичній, звуковій) і усвідомлюється тим, хто сприймає мистецтво.

Завдання курсу обумовлені встановленими вимогами до знань для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня *магістр*, а саме:

- осмислити теорію і практику міжмистецького діалогу;
- засвоїти методологію інтермедіального аналізу в аспекті міждисциплінарних досліджень;
- розглянути особливості інтермедіальних стратегій вітчизняних і світових митців.

У процесі вивчення курсу важливо досягти усвідомлення концепції про розуміння творів мистецтва як складної багатшарової структури; врахування наукового положення про неподільність змісту та форми художнього твору, що дає змогу сприймати мистецький текст у його художній цілісності.

Підвищенню ефективності занять сприятиме передбачене програмою самостійне виконання завдань дослідницького, творчого характеру, оформлення реферативних та наукових досліджень з актуальних проблем інтермедіальності як прояву міжмистецької поліфонії.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни: 28 годин – практичні заняття; 62 години – самостійна робота.

ЗМІСТ

Тема 1. Поняття про інтермедіальність: джерела та історія вивчення феномену.

Тема 2. Міжмистецька взаємодія: типологія інтермедіальних елементів і міжтекстових зв'язків.

Тема 3. Екфразис і проблеми репрезентації візуального у художньому тексті.

Тема 4. Література у театральних та кінематографічних мистецьких проєкціях.

Тема 5. Література і пластичні види мистецтв: своєрідність міжмистецького діалогу.

Тема 6. Митець як літератор і художник: закономірності та парадокси художньої свідомості.

Тема 7. Медіамистецтво як модерна мистецька комунікативна практика.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять. Для ґрунтовного оволодіння матеріалом дисципліни, крім аудиторної роботи, значна увага приділяється самостійній роботі (СР). Обов'язковою складовою ефективною СР магістранта/-ки є стислий **конспект** у вигляді дослівних тематичних виписок та фіксування принагідних власних ідей. При написанні контрольних дослідницьких робіт потрібно, наводячи різні точки зору, концепції з того чи іншого приводу, уміти продемонструвати свою позицію. В СР також дуже цінується самостійність підбору матеріалу та самостійність суджень. Позиція повинна науково обґрунтовуватися. Одночасно викладення матеріалу повинно бути творчим, не переобтяженим цитуванням. СР відображає постійні навчальні зусилля, придбані наукові навички, рівень ерудиції.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік у 3 семестрі. Для отримання заліку необхідно виконати **1 контрольну роботу**.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачеві. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на інший день або час за попередньою узгодженістю зі студентами і за рішенням кафедри.

Враховуючи особливості воєнного стану, заняття проводяться онлайн.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути поважні і документально аргументовані). Запізнення на заняття не вітаються. Пропущені теми опрацьовуються самостійно.

Без засвоєння тем, передбачених програмою, і виконання відповідних запланованих завдань впродовж семестру магістрант/-ка до складання заліку не допускається.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Дотримання академічної доброчесності є обов'язковим відповідно до «Положення про академічну доброчесність Харківської державної академії дизайну і мистецтв»

<https://www.ksada.org/publiczna-informacja/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Го д.	Рубіжний контроль	Деталі
1 тиж.	1	практичні заняття	Поняття про інтермедіальність: джерела та історія вивчення феномену	4	Індивідуальні наукові повідомлення	

2 тиж.	2	практичні заняття	Міжмистецька взаємодія: типологія інтермедіальних елементів і міжтекстових зв'язків	4	Індивідуальні наукові повідомлення	
3 тиж.	3	практичні заняття	Екфразис і проблеми репрезентації візуального у художньому тексті	4	Індивідуальні наукові повідомлення	
4 тижд.		практичні заняття	Література у театральних та кінематографічних мистецьких проєкціях	4	Індивідуальні наукові повідомлення	
5 тижн.	5	практичне заняття	Література і пластичні види мистецтв: своєрідність міжмистецького діалогу	4	Індивідуальні наукові повідомлення	
6 тижн.	6	практичні заняття	Митець як літератор і художник: закономірності та парадокси художньої свідомості.	4	Індивідуальні наукові повідомлення	
7 тижн.	7	практичне заняття/ підсумковий контроль знань	Медіамистецтво як модерна мистецька комунікативна практика	4	Індивідуальні наукові повідомлення/ презентація контрольної роботи творчого характеру з обговоренням	

ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

для засвоєння змісту освітнього компонента

«ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ ДИСКУРС МІЖМИСТЕЦЬКОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

Підсумкова оцінка розраховується за **100-бальною шкалою** та складається з двох ключових блоків: накопичувального семестрового контролю (до **60 балів**) та підсумкового заліку (до **40 балів**).

1. Розподіл балів за видами навчальної роботи

Вид навчальної діяльності	Опис і форма виконання	Кількість	Макс. бал	Разом
Робота на практичних заняттях	Усні відповіді, участь у дискусіях, експрес-аналіз міжмистецьких кейсів	7 занять	5 балів	35
Модульна контрольна робота	Комплексна письмова робота: теоретичний блок + практичний аналітичний кейс	1 робота	25 балів	25
Підсумковий залік	Залікове завдання: презентація результатів дослідження (контрольної роботи), фахова дискусія та відповіді на запитання аудиторії	1 ПМК	40 балів	40
УСЬОГО ЗА СЕМЕСТР				100

2. ДЕТАЛІЗОВАНІ ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

А. Робота на практичних заняттях (7 занять × до 5 балів = до 35 балів)

Оцінювання здійснюється за результатами роботи студента на кожному із 7 практичних занять.

Вимоги:

- опрацювати обов'язкові теоретичні праці та художньо-мистецькі джерела до теми;
- опанувати тезаурус дисципліни (термінологію) і вільно послуговуватись академічним тезаурусом дисципліни;
- брати активну участь у дискусії, аргументувати власний погляд на міжмистецьку комунікацію.

Шкала та критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

5 балів («відмінно»): повне, вичерпне висвітлення питання; глибокий інтермедіальний аналіз матеріалу, вільне володіння термінологією, наведення власних доречних прикладів з літератури, образотворчого мистецтва, кіно чи музики, активна участь у дискусії.

4 бали («добре»): повна відповідь із незначними термінологічними або аналітичними неточностями – студент розуміє суть міжмистецької взаємодії, але аналітичним висновкам бракує деталізації чи переконливої аргументації.

3 бали («задовільно»): поверховий виклад матеріалу, переважає репродуктивний опис чи переказ тексту замість інтермедіального аналізу; студент плутає окремі поняття або відповідає лише за допомогою підказок викладача.

1–2 бали («посередньо»): фрагментарні знання, слабе розуміння теми, відсутність підготовки до аналізу конкретних мистецьких творів.

0 балів: відсутність на занятті або абсолютна не підготовленість до заняття.

Б. Письмова модульна контрольна робота (1 робота = до 25 балів)

Письмова контрольна робота проводиться після опрацювання фундаментальних теоретичних блоків курсів і передбачає демонстрацію вміння синтезувати теорію з практичним аналізом.

Структура роботи:

Блок 1: Теоретичний базис (до 10 балів). Визначення типів інтермедіальності з покликанням на наукові розвідки (В. Вольф, І. Раєвський, О. Тиховська тощо).

Блок 2: Аналітичний кейс (до 15 балів). Інтермедіальний аналіз пари «текст – візуальний/аудіальний/пластичний образ» (наприклад: *поезія та живописне полотно, роман та його екранізація, драматургія та музична експресія*).

Критерії оцінювання МКР:

23–25 балів: бездоганна теорія; оригінальний, академічний аналіз кейсу; чітке декодування знакових систем двох видів мистецтва; відсутність фактичних помилок.

18–22 бали: теорію розкрито повністю; аналіз якісний, але наявні дрібні огріхи в термінології або висновки мають дещо загальний характер.

12–17 балів: завдання виконано частково; в аналітичній частині переважає описовий підхід без глибокого розуміння механізмів міжмистецького діалогу.

1–11 балів: робота має реферативний характер, містить грубі теоретичні та фактологічні помилки.

0 балів: робота відсутня або виявлено факти академічного плагіату / несанкціонованого використання ІІІ.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ з навчальної дисципліни

«Інтермедіальний дискурс міжмистецької комунікації»

Тема: Аналіз міжмистецької взаємодії на прикладі конкретного об'єкта / художнього тексту

Форма роботи: Індивідуальне дослідження

Обсяг звіту: 4–6 сторінок (12-й кегль, інтервал 1,5) з презентацією (8–10 слайдів)

1. Мета

Мета кейс-стаді — застосувати теоретичний інструментарій інтермедіальності до практичного аналізу конкретного мистецького чи культурного продукту.

Завдання:

- обрати об'єкт дослідження, що поєднує коди щонайменше двох видів мистецтва;
- класифікувати тип інтермедіальної взаємодії за теоретичною моделлю Є. Шрьотера;
- проаналізувати семіотичну трансформацію та декодування залучених знакових систем;
- сформулювати висновки щодо художньо-сміслового збагачення, який виникає внаслідок цієї взаємодії.

2. Алгоритм та структура аналізу

Вступ

- Обґрунтування вибору об'єкта та його актуальності.
- Зазначення залучених видів мистецтва (наприклад: *поезія + живопис, література + кіно*).

Основна частина

1. **Типологічна класифікація:** Визначення моделі за Є. Шрьотером (*синтетична, трансмедійна, трансформаційна або онтологічна*) з аргументацією.

2. **Семіотичний аналіз:** Як вербальний код взаємодіє з візуальним чи звуковим? Які елементи «перекладаються» з однієї системи в іншу (наприклад, колір у слово чи ритм у візуальну динаміку)?

3. **Аналіз медіа меж:** Чим обмежений кожен із медіа-каналів у даному кейсі та як автор долає ці обмеження?

Висновки.

Підсумки щодо того, як інтермедіальність змінює сприйняття та рецепцію твору читачем/глядачем.

ПІДСУМКОВИЙ ЗАЛІК (ДО 40 БАЛІВ)

Залік проходить у формі публічного захисту та обговорення результатів власного інтермедіального дослідження (контрольної роботи).

Структура та вимоги до виступу:

Мультимедійна презентація (7–10 слайдів): ілюстрація порівнюваних артоб'єктів, систематизовані тези, схеми зв'язків.

Доповідь (до 5–7 хвилин): чітке висвітлення методології, аналітичного процесу та підсумкових висновків.

Участь у дискусії (до 5 хвилин): аргументовані відповіді на запитання викладача та аудиторії.

Критерії оцінювання заліку:

36–40 балів: зразковий аналіз; високий рівень критичного мислення; критична аргументація під час дискусії; володіння теоретичним матеріалом курсу.

28–35 балів: якісний аналіз і презентація, але висновкам бракує дослідницької новизни; відповіді на запитання точні, але стандартизовані.

20–27 балів: задовільний рівень; суттєві прогалини в теорії; у практичній частині студент обмежився формальним описом об'єктів.

0–19 балів: незадовільний рівень знань, нездатність відповісти на питання за темою власного дослідження.

Академічна доброчесність

1. **Дотримання авторських прав та доброчесності.** Усі письмові роботи проходять перевірку на плагіат. Використання тексту інших авторів без належного цитування заборонено.

2. **Політика щодо ШІ.** Застосування генеративних систем штучного інтелекту (ChatGPT, Claude тощо) дозволяється виключно як допоміжний інструмент для пошуку ідей або коректури. **Пряма генерація тексту чи аналізу за допомогою ШІ без зазначення його ролі кваліфікується як порушення академічної доброчесності, а робота оцінюється в 0 балів.**

3. **Відпрацювання пропущених занять.** Пропущені практичні заняття відпрацьовуються у формі виконання письмового аналітичного кейсу за темою заняття за попередньою узгодженістю з викладачем.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	

75 – 81	C		
64 – 74	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Приблизна тематика теоретичних запитань для модульної контрольної роботи/підсумкового модульного контролю

1. Походження феномену інтермедіальності, його історія та теорія. Типологія інтермедіальних зв'язків. Взаємодія мистецтв у сучасній культурі.
2. Взаємозв'язок літератури і візуальних мистецтв (живопису, скульптури) в дослідженнях ХХ ст.
3. Інтермедіальний аналіз як аналіз форм взаємодії різних видів мистецтва.
4. Література і живопис. Поняття візуальності. Функція візуального образу в тексті. Поетика візуальності.
5. Екфразис як особливий тип тексту. Поетика екфразису. Структурно-змістова трансформація екфразису в різні літературні епохи. Типологічні характеристики екфразису.
6. Література і театр. Театральність як визначальна риса художнього світу літератури ХХ – початку ХХІ століття. «Літературний театр». Специфіка перекладу тексту для сцени.
7. Література і музика. Традиція музичальності в європейській літературі. Література як прецедентний текст для музичного твору. Музичний екфразис, варіанти і способи його розгортання в тексті. Музичний твір як основа сюжету. Образи композиторів і музикантів в літературі.
8. Література і кінематограф. Принципи кінематографізму в літературі. Мова кіно. Літературні прийоми в творчому арсеналі кінематографіста. Діалогізм художнього мислення сценариста (режисера) і письменника.
9. Твір літератури як претекст кіно. Кіноповість як жанр. Кіносценарій як жанр. Різновиди кіносценаріїв: агітфільм, сатирична мініатюра, психологічна драма, кіноопея. Кіносценаристи-письменники. Ненаративний кінематограф.
10. Художній текст і його екранізації: проблема перекодування знаків. Поняття «неперекладного шедевра». Проблема «третьої мови». Екранізація, адаптація, «фільм за мотивами».
11. Екранна драматургія як синтез засобів театральної драматургії, літератури і кіно. Монтаж як категорія мистецтва. Образ письменника в кінематографі.
12. Література і просторові види мистецтва. Поетика простору. Простір як текст. Символіка міського простору. Принципи функціонування міського тексту та його роль у моделюванні художнього світу творів літератури. Архітектурний код у літературі. Скульптурні та архітектурні образи літературі.

ГЛОСАРІЙ

Адресант (нім. *Adressant*, від фр. *adresser* – направляти, посилати) – відправник повідомлення: а) автор художнього твору як учасник комунікації, б) розповідач (наратор) як суб'єкт викладу подій у літературному творі.

Адресат – одержувач повідомлення: а) реальна особа, якій присвячено твір, б) уведений у літературний твір читач чи слухач повідомлення, в) реципієнт тексту.

Алюзія (лат. *allusio* – натяк, жарт) – стилістична фігура, що містить натяк на певний історичний, міфологічний, літературний, політичний або ж побутовий факт, закріплений у текстовій культурі або в розмовному мовленні.

Дискурс (фр. *discourse*, англ. *discourse* від лат. *discursus* біганина назад-уперед; рух, кругообіг; бесіда, розмова) – сукупність висловлювань, що стосуються певної проблематики.

Інтермедіальність – це висвітлення художньою літературою інших видів мистецтва; методологія порівняльного аналізу творів різних видів мистецтва. Теоретичною основою інтермедіальності є розуміння мистецтва як знакової системи.

Колаж (франц. *collage* – наклеювання) – прийом, запозичений зі словника образотворчого мистецтва на позначення твору, що складений («склеєний») з різнорідних фрагментів інших текстів, справжніх або імітованих документів, а також алюзій, цитат тощо. У мистецтві постмодернізму він стає універсальним принципом текстотворення.

Палімпсест (грец. *παλίμψηστον*, лат. *codex rescriptus*) – рукопис на пергаменті, з якого стерли первісний текст, а поверх нього написали новий. З часом попередній напис проступав на поверхню. Жерар Женетт у книзі «Палімпсести. Література у другому ступені» (1982) використав образ палімпсесту для позначення текстів, що виникли на основі інших. Образ палімпсесту став знаком багатоплановості, множинності значень, переписування інших і самого себе.

Парафраз[а] (від давньогрецького *παράφρασις* – опис, виклад, переказ) – опис, скорочений чи спрощений переказ чужого висловлювання.

Пародія (грец. *parodia* – жартівлива переробка) – твір, що відтворює характерні особливості оригіналу для досягнення сатиричного чи комічного ефекту. За своєю природою це інтертекстуальний жанр, що має прямо протилежну до пародійованого твору спрямованість.

Ремінісценція (від лат. *reminiscentia* – спогад) – елемент художньої системи, що відсилає до раніше прочитаного, почутого або побаченого твору мистецтва. Це своєрідна цитата без лапок. Обов'язковою умовою ремінісценцій є їх творча зміна, переосмислення, набуття нового змісту. Ремінісценції зі «Слова о полку Ігоревім» відчутні у вірші М. Рильського: «Лисиці брешуть на щити і кличе див поверху древа».

Стилізація (англ. *stylization*) – форма інтертекстуальної взаємодії, що полягає у свідомому наслідуванні формальних ознак чужого стилю, фольклорного чи літературного жанру.

Текст (лат. *textum* – тканина, зв'язок, побудова) – це структурно організована цілісність, що відзначається смисловою завершеністю, відтворюваністю, зв'язністю. На думку Ролана Барта, це «поле методологічних операцій». Він багатозначний, множинний за своєю природою.

Транстекстуальність – термін, який запровадив Жерар Женетт у книзі «Палімпсести. Література у другому ступені» (1982) на позначення всього того, що виходить за межі одного тексту і включає його у зв'язки з іншими.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Борбунюк В. Візуальні метаморфози Харкова у книзі спогадів Ю. Шевельова (Юрія Шереха) «Я – МЕНЕ – МЕНІ... (І ДОВКРУГИ)». *Південний архів*. 2025. № 100. С. 90–97.
2. Борбунюк В. (2025). «Крізь матовий наліт скла»: пейзажні замальовки в листах В. Петрова до С. Зерової. *Лінгволітературознавчі студії: інтерфілологічний аспект*: матеріали Міжнародної наукової конференції (Львів, 21–22 листопада 2024 року / упоряд. С. Маценка ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2025. С. 32–37. <https://zenodo.org/records/15301900>
3. Борбунюк В. Шедеври української сакральної архітектури у романі В. Петрова (Домонтовича) «Без ґрунту» та у працях С. Таранушенка. *Другі Таранушенківські читання*: матеріали Міжнародної наукової конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ, 17-18 квітня 2025 року / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2025. С. 16–20.

4. Борбунюк В. О. «...здається збудованим не з каменю»: «Без ґрунту» В. Петрова (Домонтовича) як архітектурно-живописний роман-екфразис. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Філологія». Вип. 93. 2023. С. 168–177.
5. Бразелл Д., Девіс Д. Як зрозуміти ілюстрацію / Дерек Бразел, Джо Девіс; пер. з англ. Київ : ArtHuss, 2019. 176 с.
6. Вайсштайн У. Порівняння літератури з іншими видами мистецтва: сучасні тенденції та напрями дослідження в літературознавчій теорії і методології. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / за заг. ред. Д. Наливайка. Київ : Вид. дім «КиєвоМогилянська академія», 2009. С. 372–393.
7. Горболіс Л.М. Міжмистецькі контакти українського тексту: монографія / Горболіс Л.М. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 312 с.
8. Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка : монографія. Київ : Академвидав, 2013. 256 с.
9. Література на полі медій : зб. наук. праць відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України / ред. Т. Гундорова, Г. Сиваченко. Київ, 2018. 633 с.
10. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. Т.1 / Авт.-уклад. Ю.Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. 608 с.; Т.2 / Авт.-уклад. Ю.Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
11. Маценка С. Метамистецтво : словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики. Львів : Апріорі, 2017. 120 с.
12. Маценка С. Музична фактура літературного тексту: інтермедіальні студії / колективна монографія за ред. С. Маценки. Львів : Апріорі, 2017. 352 с.
13. Мочернюк Н. Поза контекстом. Інтермедіальні стратегії літературної творчості українських письменників-художників міжвоєння : монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 392 с.
14. Петрова О. Комедія "Данте Аліґ'єрі". Мистецький коментар XIV—XX століть. Київ: Факт, 2009. 420 с.
15. Просалова В. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. Донецьк : ДонНУ, 2014. 154 с.
16. Синявська Л. І. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: комунікативні стратегії: монографія / Л. І. Синявська. Одеса: КП ОМД, 2019. 302 с.
17. Соколюк Л. Д. Михайло Жук: мистець і літератор : монографія. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2018. – 256 с., 355 іл.
18. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / За заг. ред. Дмитра Наливайка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с.
19. Токар М. І. Образи героїв української дитячої літератури в книжковій ілюстрації другої половини XX – початку XXI століття [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства (д-ра філософії) : 17.00.05 / Токар Марина Іванівна ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, Львів. нац. акад. мистецтв. Львів, 2018. 20 с.

ДОДАТКОВА

1. Генералюк Л. Взаємодія літератури і мистецтва. Начерк теорії словесновізуальних інтеракцій. *Studia methodologica*. Вип. 29. Тернопіль, 2009. С. 81–88.
2. Грушевський М. Історія української літератури. Київ: Либідь, 1993, I: 386, II: 261, III: 282 с.
3. Жукова Н. Елітарна література в іменах: монографія. К.: Ін-т культурології НАМ України, 2016. 304 с.
4. Екфразис. Вербальні образи мистецтва : монографія / за ред. Т. Бовсунівської. Київ, 2013. 237 с.
5. Літературно-джазові імпровізації: інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. Львів: Видавництво “Срібне слово”, 2019. 396 с. + 20 кольор. іл.
6. Наєнко М. Інтермедіальність як методологія. Філологічні семінари. 2016. Вип. 19 : Інтермедіальність: теорія і практика. Київ : Логос. С. 6–15.

7. Савченко В. В. Візуальний переклад літературного тексту [Текст] : автореф. дис. ... к. філос. н.: 09.00.08 – естетика ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2002. – 20 с.
8. Савчук Г. «Інтермедіальність» як категорія літературознавства й медіології. URL: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/1>
9. Фесенко В. Література і живопис: інтермедіальний дискурс : навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2014. 398 с.
10. Франко І. Із секретів поетичної творчості. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ : Наукова думка, 1976–1986. Т. 31. С. 45–119.
11. Циховська Е. Теоретичні дилеми поняття інтермедіальності. Слово і час. 2014. № 11. С. 49–59.
12. Шумило Н. М. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця XIX – поч. XX ст. – К. : Задруга, 2003. – 354 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії дизайну і мистецтв
2. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
3. Бібліотека українського мистецтва. URL : <https://uartlib.org/>
4. Інтернет-ресурси:
 - ELIA глобальна європейська мережа для професійного обміну і розвитку у галузі художньої освіти. URL : <https://elia-artschools.org/>
 - Наукові журнали видавництва Оксфордського університету (Oxford University Press): URL : <https://academic.oup.com/journals>
 - UbuWeb : Архів авангардного мистецтва (кіно, музика). URL: <http://ubuweb.com>
 - ARTMargins: URL: <http://www.artmargins.com/> Artforum: URL: <http://www.artforum.com/>